

ALMANYA
ÜLKE RAPORU
(Meyve Sebze Mamulleri Sektörü Açısından)

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
ARGE ŞUBESİ

2019

İÇİNDEKİLER

1. GENEL EKONOMİK DURUM	3
2. ALMANYA’NIN DIŞ TİCARETİ	4
3. TÜRKİYE İLE TİCARET	11
4. ALMANYA’NIN MEYVE SEBZE MAMULLERİ SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	19
5.İŞ ADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR	23
KAYNAKLAR	28

ALMANYA

Büyüme Oranı: % 2,93 / **GSYİH:** 20.412.870 milyon \$ / **Nüfus:** 328.434.000/ **Başkent:** Washington D.C.

1. GENEL EKONOMİK DURUM

Yüksek alım gücüyle ülkemiz ihracat ve ithalatında en büyük ortak olma özelliği taşıyan Almanya Federal Cumhuriyeti, dünyanın ABD ve Japonya'dan sonra gelen en gelişmiş sanayi ülkesidir. Ülke 82,6 milyonluk nüfusuyla Avrupa Birliği'nin de en büyük ve en önemli pazarı konumundadır.

Almanya UNDP İnsani Gelişim Endeksinde 4., Dünya Ekonomik Forumu Küresel Rekabet Edebilirlik Endeksinde 5., Dünya Bankası Kolay İş Yapılabilirlik Sıralamasında 17., The Heritage Foundation Ekonomik Serbestlik Endeksinde de 26. sırada yer almaktadır (2017).

	2015a	2016a	2017a	2018b	2019b	2020b	2021b	2022b
GSYİH (Cari Fiyatlar -milyar \$)	3.377,31	3.479,23	3.651,87	3.934,81	4.074,23	4.211,9	4.329,34	4.452,16
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	1,50	1,86	2,05	1,84	1,46	1,43	1,3	1,22
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$)	41.345	42.177	44.184	47.535	49.181	50.837	52.287	53.810
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	0,13	0,38	1,56	1,52	1,99	2,14	2,31	2,47
İşgücü (Milyon)	45,0	45,4	45,9	46,4	46,4	46,6	46,8	46,8
İşsizlik Oranı (%)	4,6	4,2	3,8	3,5	3,3	3,4	3,5	3,5
Cari İşlemler Dengesi (milyar \$)	288,46	290,38	295,98	304,33	304,01	305,5	302,04	307,57

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, a: Gerçekleşen, b: Tahmini, c: Öngörü

Ekonomik Yapı

Alman ekonomisinin kalbini imalat sanayi ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmaktadır. En önemli imalat sektörleri sanayi makineleri, otomotiv ve kimya sanayi iken son yıllarda telekomünikasyon sektörü de önde gelen faaliyet alanlarından biri haline gelmiştir. Diğer taraftan, Ruhr bölgesindeki çelik imalat sektörü ciddi biçimde küçülürken tarım da önemini giderek yitirmiştir. Diğer sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi Almanya'da da hizmetler sektörünün önemi giderek artmıştır. 2017 yılı itibarıyla hizmetler sektörü ekonominin % 68,6'lık kısmını oluşturmaktadır.

Ekonomik Performans

Alman ekonomisi 2009 yılında, son 60 yılın en büyük gerilemesini yaşayarak yıllık bazda % 5 oranında küçülmüştür. Büyüme hızındaki düşüşün önemli bir kaynağı özel tüketimdeki düşüş olarak gösterilmektedir. Bu düşüşün de, tüketicinin Avronun tedavüle girmesiyle birlikte fiyatların hızlı bir şekilde artmakta olduğu düşüncesiyle tüketim

harcamalarını kısması, ücret artışlarının yavaşlaması ve istihdamdaki olumsuz gelişmelerden kaynaklandığı ifade edilmektedir.

İhracatın 2009 yılında %14,3 azalması 1950'den bu yana yıllık bazda yaşanan en büyük düşüş olmuştur. İhracattaki gerileme aynı zamanda 2003'ten bu yana dünya ihracatında ilk sırada yer alan Almanya'yı 2009 yılında Çin'in ardından ikinci sıraya düşürmüştür. 2009 yılında yaşanan GSYİH daralması % 4,7 olarak gerçekleşmiş olup, 2010 yılında toparlanan Alman ekonomisi yılı % 3,9'luk büyümeyle tamamlamıştır. Bu 1990'da doğu ve batı Almanya'nın birleşmesinden sonra gerçekleşen en yüksek orandır.

Alman ekonomisi, 2011 yılında % 3,7 büyüme oranıyla hem Avro Birliği ülkelerinin hem de ABD'nin iki katı hızla büyümüştür. 2012'de ekonomi Avro bölgesindeki borç krizi için bölgede alınan sıkı tasarruf tedbir kararlarının daralttığı talepten etkilenerek yalnız % 0,6 oranında büyümüştür. 2013'te de % 0,3, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında sırasıyla %1,6,%1,7 ve % 1,8 büyüme göstermiştir. Ekonomi 2017 yılında % 2,5 oranında büyümüştür.

Petrol fiyatlarının düşüşü nedeniyle diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Almanya'da da 2014 yılında enflasyon düşüş göstermiştir. 2013 yılında % 1,5 olan enflasyon değeri 2014 yılında % 0,9'a düşmüştür. 2015 yılında % 0,1, 2016 yılında % 0,4 olan enflasyonun yükseliş trendi 2017 yılında da devam etmiş ve % 1,7 oranında gerçekleşmiştir.

2. DIŞ TİCARET

2003 yılından 2009 yılına kadar Dünya ihracatında ilk sırada olan Almanya 2017 yılında Çin ve ABD'den sonra üçüncü sırada yer almaktadır. 2009 yılında ithalat büyüklüğü bakımından ABD'den sonra ikinci sırada olan Almanya 2017 yılında ABD ve Çin'in ardından üçüncü sırada yer almıştır.

Özellikle yüksek katma değerli ürünlere odaklanan Almanya, düşük ücret politikası izleyen ülkelere kaynaklanan rekabetten İtalya ve İspanya gibi diğer Avrupa ülkelerine kıyasla daha az etkilenmektedir.

Almanya Dış Ticaret Değerleri (Milyar Dolar)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
İhracat	1.451	1.498	1.329	1.341	1.450	1.557
İthalat	1.187	1.215	1.058	1.061	1.174	1.287
Hacim	2.638	2.713	2.387	2.402	2.624	2.844
Denge	264	283	271	280	276	270

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Almanya'da ihracatın yarısından fazlasını sermaye malları oluşturmaktadır. İhracatta en büyük payı ulaşım araçları ve bunların parçaları ve ilaçlar almaktadır. Bu ürünleri ilaç ihracatı izlemektedir. İthalatta önemli mal grupları makineler, ulaşım araçları ve bunların parçaları, petrol-doğalgaz ve ürünleri ve ilaçlardır.

Tablo 1. Almanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
	Genel Toplam	1.450.214.838	1.557.176.334	7,4	100
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	157.402.915	154.714.044	-1,7	9,9
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	62.520.708	67.119.862	7,4	4,3
3004	Tedavide/korunma da kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	52.737.737	55.712.933	5,6	3,6
8802	Diğer hava taşıtları, uzay araçları	30.795.104	30.157.724	-2,1	1,9
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	24.851.554	29.024.657	16,8	1,9
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	16.083.897	17.975.802	11,8	1,2
8542	Elektronik entegre devreler	15.061.163	16.710.387	11,0	1,1
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	14.921.185	15.552.952	4,2	1,0
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	14.088.131	15.479.982	9,9	1,0
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	13.991.117	15.441.838	10,4	1,0
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	12.789.413	14.319.455	12,0	0,9
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	13.652.755	14.041.432	2,8	0,9
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	12.335.768	13.880.592	12,5	0,9
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar	11.997.887	13.597.880	13,3	0,9
8421	Santrifüjle çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları	12.352.254	13.426.120	8,7	0,9

8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	12.426.731	13.229.876	6,5	0,8
8483	Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar	11.757.293	13.174.267	12,1	0,8
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	10.325.460	11.886.700	15,1	0,8
8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	10.634.763	11.701.473	10,0	0,8
8411	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	7.842.782	11.657.667	48,6	0,7
8803	Balon, hava gemisi, planör vb. Diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları	10.857.623	11.132.624	2,5	0,7
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	7.264.599	11.060.941	52,3	0,7
8414	Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	9.586.876	10.691.120	11,5	0,7
8443	Matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler	9.744.986	10.634.673	9,1	0,7
9031	Diğer ölçme, kontrol alet ve cihazları, profil projektörleri	8.939.763	9.921.419	11,0	0,6
3926	Plastikten diğer eşya	9.016.529	9.885.804	9,6	0,6
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	8.663.638	9.455.963	9,1	0,6
8701	Traktörler	8.899.851	9.451.533	6,2	0,6
9027	Fiziksel, kimyasal tahlillere mahsus cihazlar, mikrotomlar	8.515.605	9.217.836	8,2	0,6
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik k	7.753.540	8.978.607	15,8	0,6

8501	Elektrik motorları, jeneratörler	7.640.641	8.497.450	11,2	0,5
8422	Yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. işler için makine, cihaz	7.662.032	8.296.530	8,3	0,5
9403	Diğer mobilyalar vb. aksam, parçaları	7.462.489	7.931.680	6,3	0,5
8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar	4.376.202	7.439.597	70,0	0,5
8408	Dizel, yarı dizel motorlar (hava basıncı ile ateşlenen, pistonlu)	6.581.901	7.131.868	8,4	0,5
8716	Taşıtlar için römorklar, yarı römorklar vb. ile aksam-parçaları	6.322.276	6.999.697	10,7	0,4
8541	Diotlar, transistörler vb. yarı iletkenler, piezo elektrik kristaller	6.685.178	6.994.521	4,6	0,4
7318	Demir/çelikten cıvata, somun, tavan halkası, vida, perçin, pim vb.	6.164.766	6.832.591	10,8	0,4
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	6.346.436	6.730.092	6,0	0,4
9032	Otomatik kontrol ve ayar alet ve cihazları	5.883.790	6.679.218	13,5	0,4

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 2. Almanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 ABD Doları)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
	Genel Toplam	1.173.627.519	1.287.199.098	9,7	100
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	58.486.899	61.544.546	5,2	4,8
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	36.216.995	45.053.907	24,4	3,5
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	41.809.308	43.820.604	4,8	3,4
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	28.233.531	33.790.654	19,7	2,6
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	26.003.096	28.575.888	9,9	2,2

2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	20.294.610	25.626.911	26,3	2,0
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	22.914.203	24.629.267	7,5	1,9
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	22.368.007	24.096.196	7,7	1,9
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	22.987.008	24.071.998	4,7	1,9
8542	Elektronik entegre devreler	17.277.691	19.474.734	12,7	1,5
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	9.247.742	15.776.745	70,6	1,2
8411	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	10.347.736	12.195.983	17,9	0,9
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	10.693.045	11.519.898	7,7	0,9
8443	Matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler	8.879.198	9.855.586	11,0	0,8
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	8.912.973	9.786.253	9,8	0,8
8803	Balon, hava gemisi, planör vb. diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları	7.838.191	9.078.277	15,8	0,7
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	7.823.747	8.473.421	8,3	0,7
9401	Otmaya mahsus mobilyalar, aksam-parçaları	8.180.785	8.473.420	3,6	0,7
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar	6.454.124	7.496.890	16,2	0,6
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	6.789.246	7.265.694	7,0	0,6
8541	Diotlar, transistörler vb. Yarı iletkenler, piezo elektrik kristaller	6.337.695	7.186.290	13,4	0,6
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	6.677.581	7.174.655	7,4	0,6
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	5.566.371	7.081.499	27,2	0,6
8802	Diğer hava taşıtları, uzay araçları	9.239.964	7.028.577	-23,9	0,5
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	6.323.489	7.024.350	11,1	0,5
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	6.104.351	6.792.401	11,3	0,5
8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	6.761.368	6.447.744	-4,6	0,5
8421	Santrifüjle çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları	5.726.628	6.318.643	10,3	0,5
3926	Plastikten diğer eşya	5.732.451	6.284.344	9,6	0,5

8473	Yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem, büro için diğer makine ve cihazların aksamı	5.836.494	6.253.755	7,1	0,5
7601	İşlenmemiş alüminyum	5.677.945	6.162.986	8,5	0,5
8483	Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar	5.548.660	6.149.873	10,8	0,5
9403	Diğer mobilyalar vb. aksam, parçaları	5.727.907	6.044.981	5,5	0,5
8501	Elektrik motorları, jeneratörler	5.354.012	5.924.484	10,7	0,5
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	5.873.964	5.661.990	-3,6	0,4
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	4.747.135	5.527.673	16,4	0,4
9021	Ortopedik cihazlar, kırıklara mahsus cihazlar, işitme cihazı vb.	5.425.061	5.501.823	1,4	0,4
6403	Ayakkabı; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii, suni vb. kösele	4.651.932	5.302.745	14,0	0,4
8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	4.862.534	5.212.121	7,2	0,4
8414	Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	4.544.003	5.177.759	13,9	0,4

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Ülkenin Dış Ticaretinde Başlıca Ülkeler

Almanya'nın dış ticaretinde AB ülkeleri, ABD ve Çin'in ön plana çıktığı görülmektedir. Ülkenin ihracatında en önde gelen ticaret ortağı ABD iken ithalatında da Çin birinci sırada yer almıştır.

Tablo 3. Almanya'nın İhracatında Başlıca Ülkeler (1 000 \$)

ÜLKELER	2016	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
Dünya	1.340.752.046	1.450.214.838	1.557.176.334	7,4	100,0
ABD	118.604.735	126.359.983	134.024.576	6,1	8,6
Fransa	110.670.666	118.774.519	124.413.905	4,7	8,0
Çin	85.350.436	97.773.609	109.921.558	12,4	7,1
Hollanda	86.835.884	91.278.271	99.783.805	9,3	6,4
Birleşik Krallık	94.075.871	94.818.746	96.762.601	2,1	6,2
İtalya	67.282.567	73.867.056	82.585.186	11,8	5,3
Avusturya	65.391.038	70.232.618	75.159.415	7,0	4,8
Polonya	58.851.884	67.140.427	74.722.756	11,3	4,8
İsviçre	55.337.647	62.526.524	64.343.900	2,9	4,1
İspanya	44.521.885	48.614.556	52.390.445	7,8	3,4
Belçika	45.770.876	49.864.934	52.334.881	5,0	3,4
Çek Cum.	42.718.737	46.687.748	51.799.130	10,9	3,3
İsveç	27.937.425	30.063.394	31.070.285	3,3	2,0
Macaristan	25.423.723	28.150.553	30.973.082	10,0	2,0

Rusya Federasyonu	23.575.767	30.041.151	30.617.335	1,9	2,0
Japonya	20.690.888	22.135.630	24.130.915	9,0	1,5
Danimarka	20.374.370	20.775.402	23.653.629	13,9	1,5
Türkiye	24.886.055	24.414.942	22.743.717	-6,8	1,5
G. Kore	19.316.928	19.802.752	20.431.445	3,2	1,3
Romanya	15.234.869	17.116.207	19.193.326	12,1	1,2
Meksika	12.545.314	14.606.511	16.417.597	12,4	1,1
Slovakya	14.281.224	14.817.766	16.353.935	10,4	1,1
Hindistan	11.238.515	12.147.380	14.737.244	21,3	0,9
İrlanda	6.525.808	8.385.951	13.502.670	61,0	0,9
Finlandiya	10.316.148	12.422.128	13.164.646	6,0	0,8
Kanada	10.621.679	11.007.438	11.996.925	9,0	0,8
Portekiz	8.921.786	10.097.001	11.832.943	17,2	0,8
Avustralya	10.117.698	10.706.786	11.830.876	10,5	0,8
Brezilya	10.005.111	9.692.165	11.167.766	15,2	0,7
Norveç	9.957.637	10.175.732	10.746.405	5,6	0,7
G.Afrika Cum.	9.984.584	10.962.575	10.716.086	-2,2	0,7
B.A.E.	16.330.961	12.702.361	9.744.080	-23,3	0,6
Singapur	7.803.896	7.936.577	9.419.262	18,7	0,6
Tayvan	8.532.891	8.707.820	9.289.057	6,7	0,6
Suudi Arabistan	8.232.003	7.505.012	7.402.430	-1,4	0,5
Hong Kong	7.512.600	7.845.465	7.169.195	-8,6	0,5
Lüksemburg	5.960.691	6.494.414	7.065.895	8,8	0,5
Yunanistan	5.580.030	5.900.993	6.773.423	14,8	0,4
Slovenya	5.350.606	5.944.550	6.603.811	11,1	0,4
Malezya	5.339.697	5.698.710	6.117.525	7,3	0,4

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 4. Almanya'nın İthalatında Başlıca Ülkeler (1 000 \$)

ÜLKELER	2016	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
Dünya	1.060.672.017	1.173.627.519	1.287.199.098	9,7	100,0
Çin	105.289.753	115.179.029	125.241.438	8,7	9,7
Hollanda	92.488.678	95.302.834	105.114.435	10,3	8,2
Fransa	72.918.636	72.968.530	76.963.137	5,5	6,0
ABD	65.815.687	71.072.339	76.264.783	7,3	5,9
İtalya	57.298.505	63.059.409	71.145.824	12,8	5,5
Polonya	51.481.976	57.585.809	65.116.324	13,1	5,1
Çek Cum.	46.918.963	52.114.119	56.310.103	8,1	4,4
İsviçre	49.643.686	52.602.689	54.784.475	4,1	4,3
Belçika	41.913.142	45.021.323	53.521.122	18,9	4,2
Avusturya	42.502.366	45.907.954	49.605.887	8,1	3,9
Birleşik Krallık	39.420.807	41.366.451	43.333.123	4,8	3,4
İspanya	30.726.192	35.722.837	38.404.299	7,5	3,0
Macaristan	27.623.696	29.616.191	32.624.441	10,2	2,5
Rusya Federasyonu	29.453.086	25.548.651	29.978.416	17,3	2,3
Japonya	25.366.077	27.033.836	28.044.931	3,7	2,2

Türkiye	17.004.577	18.284.322	19.326.582	5,7	1,5
Romanya	13.824.152	16.890.921	18.833.313	11,5	1,5
İsveç	15.935.572	17.685.395	18.753.209	6,0	1,5
Slovakya	15.931.379	16.710.058	17.055.495	2,1	1,3
İrlanda	13.229.764	13.754.977	16.195.641	17,7	1,3
Danimarka	12.883.582	13.613.959	14.822.095	8,9	1,2
G. Kore	8.592.743	12.902.193	14.344.553	11,2	1,1
Tayvan	9.508.070	10.880.930	12.046.596	10,7	0,9
Vietnam	9.777.183	10.922.704	11.546.609	5,7	0,9
Malezya	8.408.651	9.994.632	10.586.519	5,9	0,8
Hindistan	8.572.331	9.663.175	10.537.866	9,1	0,8
Finlandiya	8.936.390	9.310.847	10.306.349	10,7	0,8
G.Afrika Cum.	6.339.424	7.344.226	9.335.885	27,1	0,7
Meksika	5.781.836	9.005.814	9.258.501	2,8	0,7
Brezilya	8.384.391	8.686.119	8.753.679	0,8	0,7
Norveç	13.845.695	7.717.479	8.702.448	12,8	0,7
Portekiz	6.337.778	7.070.867	8.062.754	14,0	0,6
Singapur	5.948.268	7.102.144	7.753.696	9,2	0,6
Slovenya	6.163.685	6.894.919	7.484.840	8,6	0,6
Tayland	6.144.641	6.869.344	7.208.778	4,9	0,6
Bangladeş	5.498.308	6.094.199	6.847.762	12,4	0,5
Kanada	4.326.104	4.690.013	5.530.049	17,9	0,4
Bulgaristan	3.524.003	4.323.401	5.072.340	17,3	0,4
Endonezya	4.273.638	4.461.457	4.450.215	-0,3	0,3
Filipinler	3.151.663	4.084.644	4.334.301	6,1	0,3

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

3. TÜRKİYE İLE TİCARET

Tablo 5. Türkiye-Almaya Dış Ticaret Değerleri (Bin dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2005	9.455.050	13.633.888	23.088.938	-4.178.838
2006	9.686.235	14.768.220	24.454.455	-5.081.985
2007	11.993.232	17.539.955	29.533.187	-5.546.723
2008	12.951.755	18.687.197	31.638.952	-5.735.443
2009	9.783.225	14.096.963	23.880.188	-4.313.738
2010	11.479.066	17.549.112	29.028.178	-6.070.047
2011	13.950.825	22.985.567	36.936.392	-9.034.741
2012	13.123.905	21.400.614	34.524.518	-8.276.709
2013	13.696.842	24.182.422	37.879.264	-10.485.579
2014	15.147.423	22.369.476	37.516.900	-7.222.053
2015	13.418.068	21.351.984	34.770.052	-7.933.916
2016	13.998.653	21.474.989	35.472.442	-7.475.136
2017	15.118.910	21.301.869	36.420.779	-6.182.959
2018	16.144.215	20.407.162	36.551.377	-4.262.948

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Ülkemizin yabancı ülkelerle olan ikili ekonomik ve ticari ilişkileri dikkate alındığında, en yoğun ilişkilerin Federal Almanya ile olduğu gözlenmektedir. Almanya 2017 yılında, önceki yıllarda da olduğu gibi, ülkemizin ihracatında birinci sırada yer alırken ithalatımızda Çinin ardından ikinci sırayı almıştır.

En büyük ticari ortağımız olan Almanya ile ikili ticaretimiz, istisnai yıllar haricinde sürekli açık vermektedir. 2018 yılı verilerine göre Almanya ile dış ticaret açığımız yaklaşık 4,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Alman firmalarının son yıllarda üretim ve ithalatlarını Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerine kaydırmaları ve bu ülkelere yönelik vergi ve kotaların kaldırılması 2000li yılların başlarında ihracat artışımızda bir yavaşlamaya neden olmakla beraber 2003 yılından itibaren bu ülkeye ihracatımız tekrar artış trendine girmiştir. 2015 yılında küresel ekonomik gelişmeler ve talep gerilemesi nedeniyle ihracatımız 2014 yılına kıyasla %11,4 azalarak 13 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında ise ihracatımız bir önceki yıla göre % 4,4 artarak 14 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılı dış ticaret verilerine göre Almanya'ya ihracatımız % 6,8 artarak 16 milyar doların üzerine çıkmıştır.

Almanya'ya ihracatımız % 90 oranında sanayi mamullerinden, yaklaşık %10 oranında tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır.

Tablo 6. Türkiye'nin Almanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
	Genel Toplam	15.118.910	16.144.215	6,8	100,00
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	1.149.870	1.056.317	-8,1	6,5
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	868.231	961.226	10,7	6,0
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	1.023.392	949.123	-7,3	5,9
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	687.309	647.216	-5,8	4,0
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb.eEşya (örme)	456.513	459.137	0,6	2,8
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	371.239	378.042	1,8	2,3
8701	Traktörler	124.686	371.096	197,6	2,3
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	317.014	360.246	13,6	2,2
8702	Toplu halde yolcu taşımağa mahsus motorlu taşıtlar	342.208	328.879	-3,9	2,0

7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	168.938	299.364	77,2	1,9
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	301.458	295.301	-2,0	1,8
8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	415.131	282.479	-32,0	1,7
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs. (örme)	244.763	257.944	5,4	1,6
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	208.281	238.935	14,7	1,5
2008	Başka yerinde belirtilmeyen meyve ve yenilen diğer bitki parçaları konserveleri	254.961	237.617	-6,8	1,5
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	215.777	222.089	2,9	1,4
8716	Taşıtlar için römorklar, yarı römorklar vb. ile aksam-parçaları	102.097	221.749	117,2	1,4
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	211.439	220.487	4,3	1,4
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler (örme)	220.652	216.985	-1,7	1,3
8803	Balon, hava gemisi, planör vb. diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları	209.085	204.011	-2,4	1,3
4016	Vulkanize kauçuktan diğer eşya	194.177	203.562	4,8	1,3
7604	Alüminyum çubuk ve profiller	157.454	194.438	23,5	1,2
7318	Demir/çelikten cıvata, somun, tavan halkası, vida, perçin, pim vb.	145.389	181.968	25,2	1,1
8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	135.646	179.757	32,5	1,1
7326	Demir/çelikten diğer eşya	156.426	173.127	10,7	1,1
0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş)	164.373	169.192	2,9	1,0

	(kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)				
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	138.597	158.790	14,6	1,0
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	114.990	116.428	1,3	0,7
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar (şofbenler)	108.981	113.346	4,0	0,7
8450	Çamaşır yıkama makineleri	90.983	111.543	22,6	0,7
4009	Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar ve donanımları	91.871	107.239	16,7	0,7
3907	Poliasetaller, diğer polietiler, epoksit-alkid reçineler vb (ilk şekilde)	84.526	104.280	23,4	0,6
8403	Buhar kazanları dışında kalan merkezi ısıtma kazanları	93.890	101.262	7,9	0,6
7306	Demir/çelikten diğer tüpler, borular, içi boş profiller	78.468	100.335	27,9	0,6
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz (örme)	105.559	98.564	-6,6	0,6
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	93.230	97.790	4,9	0,6
9403	Diğer mobilyalar vb. aksam, parçaları	85.682	96.782	13,0	0,6
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	82.682	92.475	11,8	0,6
5702	Dokunmuş halılar, yer kaplamaları (kilim, sumak, karaman vb.)	102.550	92.224	-10,1	0,6
0809	Kayısı, kiraz, şeftali, erik ve çakal eriği (taze)	91.607	92.197	0,6	0,6

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Diğer taraftan Almanya'dan ithalatımız %98 oranında sanayi mamullerinden, %2 oranında ise tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır.

Tablo 7. Türkiye'nin Almanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2017	2018	2017-2018 Değişim %	2018 Pay %
	Genel Toplam	21.301.869	20.407.162	-4.2	100,00
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	2.961.078	2.047.182	-30.9	10,0
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	1.228.469	1.306.213	6.3	6,4
7108	Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	393.306	663.920	68.8	3,3
8408	Dizel, yarı dizel motorlar (hava basıncı ile ateşlenen, pistonlu)	361.301	529.895	46.7	2,6
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	496.439	508.465	2.4	2,5
7326	Demir/çelikten diğer eşya	155.979	385.345	147.0	1,9
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	326.337	308.158	-5.6	1,5
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	226.012	267.848	18.5	1,3
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	371.762	240.944	-35.2	1,2
7204	Demir/çelik döküntü ve hurdaları, bunların külçeleri	166.106	238.252	43.4	1,2
3907	Poliasetaller, diğer polietilerler, epoksit-alkid reçineler vb. (ilk şekilde)	222.777	223.000	0.1	1,1
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	303.620	217.747	-28.3	1,1
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	197.911	189.493	-4.3	0,9
3824	Kimya ve bağlı sanayide kullanılan kimyasal ürünler	190.843	187.170	-1.9	0,9
8421	Santrifüjle çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları	208.931	185.498	-11.2	0,9
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	193.271	179.288	-7.2	0,9

8502	Elektrojen grupları, rotatif elektrik konvertisörleri	219.508	179.091	-18.4	0,9
8483	Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar	198.841	169.123	-14.9	0,8
8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	160.645	162.395	1.1	0,8
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	162.680	159.436	-2.0	0,8
8414	Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	173.035	157.299	-9.1	0,8
8541	Diotlar, transistörler vb.yarı iletkenler, piezo elektrik kristaller	324.108	153.030	-52.8	0,7
8445	Lifleri hazırlayan, iplik üreten-hazırlayan makineler	134.575	151.877	12.9	0,7
7606	Alüminyum sac, levha ve şeritler, kalınlık>0, 2mm	153.698	147.909	-3.8	0,7
8802	Diğer hava taşıtları, uzay araçları	5.009	140.462	2,704.2	0,7
7225	Alaşımlı çeliklerden yassı hadde mamulü (genişlik 600mm.den çok)	96.984	135.105	39.3	0,7
8422	Yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. işler için makine, cihaz	159.235	133.579	-16.1	0,7
9031	Diğer ölçme, kontrol alet ve cihazları, profil projektörleri	137.831	132.686	-3.7	0,7
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar	128.003	130.251	1.8	0,6
8477	Kauçuk, plastik eşya imal ve işleme makine ve cihazları	122.500	130.119	6.2	0,6
8411	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	139.498	122.837	-11.9	0,6
9032	Otomatik kontrol ve ayar alet ve cihazları	133.064	120.544	-9.4	0,6
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	151.390	119.069	-21.3	0,6
8716	Taşıtlar için römorklar, yarı römorklar vb. ile aksam-parçaları	107.380	112.744	5.0	0,6

8428	Kaldırma, istifleme, yükleme, boşaltma makine ve cihazları	143.949	110.423	-23.3	0,5
4811	Kağıt/karton, selüloz vatka ve selüloz liften tabakalar	116.461	109.393	-6.1	0,5
7305	Demir/çelikten diğer tüp ve borular-kaynaklı vb.-çapı>406, 4mm	11.625	103.000	786.0	0,5
8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar	127.649	102.832	-19.4	0,5
3926	Plastikten diğer eşya	103.852	102.365	-1.4	0,5
7318	Demir/çelikten cıvata, somun, tavan halkası, vida, perçin, pim vb.	115.751	101.566	-12.3	0,5

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

Anlaşma ve Protokoller	İmza Tarihi
Ticaret ve Ödeme Anlaşması	16.2.1952
Yatırımların Teşviki ve Korunması Anlaşması	20.6.1962
Teknik İşbirliği Anlaşması	16.6.1970
KEK II. Dönem Toplantısı	12/13.12.1984
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	16.4.1985
Çevre Korunması Alanında İşbirliği Anlaşması	5.10.1992
İşbirliği Konseyi XI. Dönem Toplantısı, Ortak Protokolü	11.03.200

Türkiye-Almanya Yatırım İlişkileri

Özellikle 1980 yılından sonra Alman yatırımcılarının ülkemize ilgisi büyük ölçüde artmıştır. Nitekim 1980 yılına kadar ülkemizde sadece 24 Federal Alman firması faaliyet gösterirken, bu rakam 2017 yılında 7151 adete ulaşmıştır.

2002-2008 yılları arasında Türkiye’de gerçekleşen 62,5 milyar dolarlık toplam yabancı doğrudan yatırım girişimlerinin 3,2 milyar doları Alman kaynaklıdır. 2009 yılında Almanya kaynaklı doğrudan yabancı yatırım girişi 1,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılında Almanya’dan Türkiye’ye 592 milyon dolar, 2011 yılında 605 milyon dolar, 2012 yılında 532 milyon dolar, 2013 yılında 1,9 milyar dolarlık yatırım girişi olmuştur. 2014 yılında ise 693 milyon dolarlık yatırım gerçekleşmiştir. 2015 ve 2016 yıllarında sırasıyla 355 ve 440 milyon dolarlık yatırım gerçekleşmiştir. Bu rakam 2017’de % 40 kadar azalışla 295 milyon olarak gerçekleşmiştir (TC Merkez Bankası).

Türkiye’den Almanya’ya 2011 yılında 93 milyon dolar, 2012 yılında 61 milyon dolar, 2013 yılında 253 milyon dolar, 2014 yılında 178 milyon dolar, 2015 yılında 250 milyon dolar, 2016 yılında ilk 119 milyon dolarlık yatırım gerçekleşmiştir. 2017 yılında gerçekleşen

yatırım miktarı ise bir önceki yıla göre % 78 artarak 212 milyon dolar olmuştur (TC Merkez Bankası).

Türkiye’de faaliyette bulunan Alman menşeli firmaların sektörel dağılımına bakıldığında, hizmetler ve imalat sanayinin yatırımda en fazla tercih edilen sektörler olduğu görülmektedir. İmalat sanayinde gıda, hazır giyim, kimyasal ürünler, elektrik-elektronik, makine imalat, taşıt araçları imalat ve taşıt araçları yan sanayi ön plana çıkmaktadır. Hizmetler sektöründe ise Alman yatırımcıların ticaret, turizm, haberleşme, bankacılık ve yatırım finansmanı gibi alt sektörlerde yoğunlaştıkları görülmektedir.

Diğer taraftan 1960’lı yıllarda Almanya’ya “misafir işçi” olarak giden Türk vatandaşları, özellikle 1980’li yıllardan itibaren girişimciliğe yönelerek kendi iş yerlerini kurmuş ve işveren konumuna gelmişlerdir.

Türkiye Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı (TAVAK) tarafından 2016 yılı için yapılan araştırmaya göre, Almanya’da 77 bin 200 Türkiye kökenli girişimci bulunmakta olup, bu işverenler Almanya ekonomisi için yadsınamayacak bir gelir ve istihdam sağlamaktadırlar. Almanya’da yaşayan Türklerin yıllık gelirlerinin yaklaşık 18,4 milyar Euro olduğu, bunun 16,6 milyar Euro’sunun harcamalar için kullanıldığı, yaklaşık 1,8 milyar Euro’sunun ise tasarruf edilebildiği de adı geçen raporda yer almaktadır.

Almanya’daki Türk kökenli işveren girişimci sayısında görülen sürekli artış eğilimi dikkate alındığında yakın bir gelecekte firma sayısının 160 bini bulacağı, bu işletmelerde yaklaşık 720 bin kişiye iş imkanı sağlanacağı, yatırım hacminin 15 milyar Avro’ya ulaşacağı ve firmaların yıllık toplam cirolarının 66 milyar avro civarında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir .

Fuar Katılımları

<https://www.ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar>

4. ALMANYA'NIN MEYVE SEBZE MAMULLERİ SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tablo 8. Türkiye'nin Almanya'ya Meyve Sebze Mamulleri İhracatı

ÜRÜN GRUBU	2017 FOB USD	2018 FOB USD	DEĞİŞİM FOB USD
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELERİ SİRKELİ	54.775.121	53.218.269	-3%
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	10.021.404	27.448.925	174%
ALKOLLÜ İÇKİLER (ALKOL DERECEŚİ<80)	16.242.475	20.797.736	28%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ	23.487.827	19.804.182	-16%
TURUNÇGİL KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ . TATLANDIRILMIŞ	11.151.849	16.892.154	51%
DONDURULMUŞ MEYVELER	11.568.676	14.569.709	26%
SULAR.BUZ VE KAR	14.623.168	11.643.081	-20%
DONDURULMUŞ SEBZELER	8.177.766	10.749.288	31%
DOMATES SALÇASI	7.895.658	7.913.437	0%
DİĞER MEYVA SULARI	9.240.078	7.611.727	-18%
KURUTULMUŞ SEBZELER	7.910.926	7.473.331	-6%
ELMA SULARI	8.244.565	5.911.733	-28%
DİĞER MEYVE KONSERVELERİ	3.317.886	4.421.542	33%
REÇEL.JÖLE.MARMELAT	3.611.266	4.089.809	13%
DOMATES KONSERVELERİ	4.564.662	3.471.019	-24%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	1.021.059	2.139.191	110%
FASULYE KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	1.164.084	1.595.537	37%
DONDURULMUŞ KURUTULMUŞ VEYA DİĞER ŞEKİL. MUHAFAZA EDİLMİŞ DİĞER MEYVE VE SEBZELER	1.197.083	1.388.901	16%
KİRAZ (VİŞNE DAHİL)KONSERVELERİ. ALKOLLU .ALKOLSÜZ TATLANDIRILMIŞ	1.744.570	1.125.290	-35%
DOMATES KETÇABI VE DİĞER DOMATES SOSLARI	1.171.310	1.085.011	-7%
ŞARAP	826.236	834.167	1%
KAYISI KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ. TATLANDIRILMIŞ	893.509	722.386	-19%
KARIŞIK HALDEKİ MEYVE VE SEBZE SULARI	384.597	621.088	61%
SİRKE	539.224	552.710	3%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	344.316	482.756	40%
TURUNÇGİL SULARI	292.570	456.297	56%
ÇEŞNİ.LEZZET VERİCİ KARIŞIMLAR VE SOSLAR	251.948	251.527	0%
BİRA	83.413	228.395	174%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	23.770	151.642	538%
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER	184.039	83.435	-55%
BEZELYE KONSERVELERİ DONDURULMAMIŞ	88.579	74.249	-16%
ŞEKERLE KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER. MEYVELER VE DİĞER BİTKİ PARÇALARI	18.844	59.050	213%
ANANAS SUYU	37.967	51.329	35%
MANTAR.DOMALAN KONSERVELERİ	19.950	15.865	-20%
ÇİLEK KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ TATLANDIRILMIŞ	772	13.538	1.654%
ÜZÜM SUYU	14.947	8.635	-42%
VERMUT VE DİĞER ALKOLLÜ İÇKİLER	0	2.620	
DOMATES SUYU	2.173	1.186	-45%
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ MEYVELER	0	850	
GENEL TOPLAM	205.138.289	227.961.599	11%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (<http://www.uib.org.tr>)

2017 yılında Türkiye Meyve Sebze Mamulleri Sektörünün Almanya'ya ihracatı, 205,1 milyon dolar, 2018 yılında +%11 artışla 227,9 milyon dolar, olarak gerçekleşmiştir. Almanya, sektörün 2018 yılında en çok ihracat yaptığı pazardır.

Tablo 9. UMSMİB'nin Almanya'ya Meyve Sebze Mamulleri İhracatı

	2017	2018	DEĞİŞİM
ÜRÜN GRUBU	FOB USD	FOB USD	FOB USD
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	248.114	16.359.688	6.494%
TURUNÇGİL KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ . TATLANDIRILMIŞ	3.705.353	6.222.639	68%
DONDURULMUŞ SEBZELER	3.473.734	4.333.793	25%
DONDURULMUŞ MEYVELER	2.093.902	2.633.354	26%
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELERİ SİRKELİ	2.420.005	2.527.633	4%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ	3.160.446	2.037.896	-36%
SULAR.BUZ VE KAR	3.211.190	2.008.138	-37%
DOMATES SALÇASI	566.342	790.841	40%
FASULYE KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	897.445	668.646	-25%
REÇEL.JÖLE.MARMELAT	367.671	423.356	15%
KARIŞIK HALDEKİ MEYVE VE SEBZE SULARI	101.769	216.215	112%
BİRA	55.412	195.532	253%
ŞARAP	0	90.900	
KURUTULMUŞ SEBZELER	104.545	76.200	-27%
ŞEKERLE KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER. MEYVELER VE DİĞER BİTKİ PARÇALARI	931	45.888	4.829%
DOMATES KONSERVELERİ	9.955	44.101	343%
TURUNÇGİL SULARI	8.101	39.671	390%
SİRKE	12.333	33.428	171%
ELMA SULARI	15.620	18.828	21%
DİĞER MEYVA SULARI	15.821	17.894	13%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	4.346	17.583	305%
ÇEŞNİ.LEZZET VERİCİ KARIŞIMLAR VE SOSLAR	59.466	12.486	-79%
DOMATES KETÇABI VE DİĞER DOMATES SOSLARI	163	1.872	1.051%
ÜZÜM SUYU	14.947	377	-97%
DONDURULMUŞ KURUTULMUŞ VEYA DİĞER ŞEKİL. MUHAFAZA EDİLMİŞ DİĞER MEYVE VE SEBZELER	33.022	0	-100%
ELMA KURUSU	1.473	0	-100%
GENEL TOPLAM	20.582.105	38.816.960	89%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (<http://www.uib.org.tr>)

UMSMİB'nin Almanya'ya ihracatı 2017 yılında 20,5 milyon dolar, 2018 %89 artışla 38,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Almanya, UMSMİB 2018 yılı ihracatında değer bazında sıralamaya göre 1. sırada yer almaktadır (Tablo 9).

Tablo 10. Almanya'nın Ürün Grubu Bazında Başlıca Meyve Sebze Mamulleri İthalatı (1000 USD) (İlk 15 Ürün)

		2016	2017	2018
GTİP	ÜRÜN AÇIKLAMASI	1000 USD	1000 USD	1000 USD
	GENEL TOPLAM	11.624.319	11.992.234	12.642.348
220421	Muhtevası 2 litre veya daha az kaplarda olanlar- Diğer şaraplar; fermantasyonu alkol ilavesi ile önlenmiş veya durdurulmuş üzüm şırası:	1.750.448	1.796.718	1.873.889
220210	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış ve aromalandırılmış)	561.734	632.037	733.444
220710	Tarım ürünlerinden elde edilenler- Alkol derecesi hacim itibarıyla % 80 veya daha fazla olan (denatüre) edilmemiş etil alkol	514.454	683.552	716.894
220429	Taze Üzüm Şarabı - fermantasyonu alkol ilavesi ile önlenmiş veya durdurulmuş	540.496	564.110	676.445
220830	Viskiler	496.548	526.471	537.140
220410	Köpüklü şaraplar	436.740	472.934	493.531
71080	Diğer Sebzeler (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş) (dondurulmuş)	322.379	317.349	348.067
200410	Patatesler: (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç) :	271.990	321.097	327.587
220890	Diğer alkol ve alkollü içkiler-alkol derecesi % 80'den az, taşıyıcı edilmemiş	267.585	295.332	313.601
220870	Likörler	292.712	313.827	307.796
81190	Diğer meyveler ve sert çekirdekli meyveler (dondurulmuş)	256.152	287.584	292.366
200979	Elma suyu:Brix değeri 67'yi geçenler: (Fermente edilmemiş ve alkol katılmamış), ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın :	216.794	217.865	286.998
200599	Diğerleri (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmamış) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç) :	258.799	267.053	282.534
200290	Domates; diğer şekilde (sirke, asetik asitten başka şekilde konserve edilmiş)	261.649	266.676	262.734
200912	Portakal suyu (dondurulmamış; brix değeri 20'den az)	189.667	215.698	258.991

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

Trademap verilerine göre, Almanya'nın 6'lı GTİP bazında Toplam Meyve Sebze Mamulleri ithalatı 2016 yılında 11,6 milyar dolar, 2017 yılında 11,9 milyar dolar olarak gerçekleşirken, 2018 yılında 12,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 10).

Tablo 11. Almanya'nın Ülke Bazında Başlıca Meyve Sebze Mamulleri İthalatı (1000 USD) (İlk 30 Ülke)

	2016	2017	2018
ÜLKELER	1000 USD	1000 USD	1000 USD
Dünya	11.624.319	11.992.234	12.642.348
İtalya	1.972.433	2.046.121	2.184.138
Fransa	1.500.608	1.462.028	1.565.494
Hollanda	1.240.293	1.356.939	1.474.148
Avusturya	830.284	822.777	924.400
İspanya	751.028	829.554	876.687
Polonya	615.529	636.192	719.277
Belçika	615.390	625.385	670.652
Birleşik Krallık	376.642	396.062	422.144
Brezilya	401.322	412.136	416.712
ABD	312.315	336.579	320.414
Çin	311.773	324.954	279.132
Macaristan	274.577	289.952	273.870
Türkiye	209.325	223.329	238.124
Yunanistan	210.112	217.240	217.504
Danimarka	200.922	206.345	215.054
Güney Afrika	139.972	155.924	165.565
Sırbistan	151.527	159.272	144.638
İsveç	101.850	130.803	136.106
İrlanda	161.553	112.241	116.495
Şili	95.499	97.801	98.348
Portekiz	80.173	79.224	83.088
Avustralya	58.361	65.935	69.486
Hindistan	69.373	65.684	69.151
Meksika	49.676	55.917	59.337
Tayland	83.724	82.026	56.376
Mısır	28.118	42.010	55.996
Kanada	47.228	49.465	55.827
Peru	37.839	33.910	48.633
Bulgaristan	44.477	46.563	48.322
Ukrayna	24.346	35.593	45.675

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

Almanya'nın ***Meyve Sebze Mamulleri ithalatı yaptığı ülkeler sıralamasında Türkiye 13. sırada yer almaktadır (Tablo 11).***

5. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Alman iş kültürü, esnekliği çok az olan, sıkı kurallardan oluşmaktadır. Dakiklik, hem iş hayatında hem sosyal hayatta son derece önem verilen bir konudur. İş yaşamının odak noktasını, nesnel/objektif olgular ve görevler oluşturmaktadır.

İşadamları yanlarında bol miktarda kartvizit götürmelidir, çünkü Almanlar kartvizit değiştirmekten çok hoşlanmaktadır. Kartvizitte pozisyon ve konum mutlaka belirtilmelidir. Üniversite derecesi veya sahip olunan bazı özelliklerin de belirtilmesinde fayda vardır. Eğer çalışılan kuruluşun bilinen bir saygınlığı varsa, şirketin kuruluş tarihinin de yazılması uygun olur.

İlk toplantı genellikle ofiste yapılmaktadır. Alman işadamları bu toplantıda firmayı, ürünü ve teklifin değerlendirmesini yapacaktır. Toplantılarda en kıdemli katılımcının hareketlerinin takip edilmesi uygun olacaktır. Nasıl giyinmiş, nasıl hareket ediyor, nasıl oturuyor gibi. Bütün bu davranış biçimlerine uygun olarak davranış biçimi belirlenmelidir. Alman tarafı toplantıya çok iyi hazırlanmış olarak gelecektir. Aynı davranış biçimini de karşı taraftan bekleyecektir.

İş hayatlarında duygu ve hislere asla yer verilmemektedir. Ayrıca yeni fikir ve kavramlara da pek açık değildirler. Aynı organizasyon içinde bile bilginin serbestçe dolaşması uygun görülmemektedir. Alman iş insanı farklı bir şey yapmak konusunda isteksizdir. Toplantılara çok iyi organize olmuş, mantıklı ve dikkatlice planlama yaparak katılınması gerekmektedir. Çok miktarda veri, argüman ve teklifin destekleyici kanıtları ile birlikte götürülmesinde fayda vardır. Herhangi bir konuda yapılacak olan bir abartma tolere edilmemektedir.

Tanıtım malzemesi hazırlığında bulunuluyorsa, Alman işadamlarının parlak reklamlardan, gösterilerden ve hatırlanabilir sloganlardan olumsuz etkilendiklerini unutmamak gerekir. Alman pazarı için hazırlanacak olan broşürlerde ciddi bir renk tonunun olmasına özen gösterilmelidir. Ayrıca uzun detayları da içermesinde de fayda vardır. Ürün ve hizmetler ile ilgili eksiklikleri doğrudan söyleyeceklerdir. Böyle bir durumda en doğru davranış eksikliklerden dolayı özür dileyerek, en kısa zamanda tamamlanacağını bildirilmesidir.

Kendiliğinden olan hareketler ve esnek davranış biçimleri Alman iş kültüründe yadırganmaktadır. Beyin fırtınası, risk alma ve meydan okuma gibi davranış biçimleri kabul edilmemektedir. Almanlar eleştirilme konusunda çok hassastırlar, bu yüzden onları utandıracak hareketlerden kaçınılmalıdır. Ayrıca toplantılara resmi bir hava vermekten de son derece memnun olurlar. Özel konularla ilgili konuşmaktan pek hoşlanmazlar. Her konuda mantık dahilinde hareket etmektedirler. Kolay kolay hiçbir konuda taviz vermemektedirler. Saldırgan bir davranış içine girmemeye özen gösterilmelidir.

İş toplantıları aşırı derecede ciddiyetle yürütülmektedir. Şaka ve ciddiyetsiz davranışlarda bulunulmamasında fayda vardır. Toplantılarda başkalarının sözü asla kesilmemelidir. Toplantılarla ilgili uzun vadeli planlamalar yapılmalı, kısa, ani ve

kendiliğinden oluşan hareketlerden kaçınılmalıdır. Bir toplantı yerinde nereye oturulacağı belirtilene kadar beklemek doğru bir davranış olacaktır.

Alman kültüründe karar verme süreci yavaş sürmektedir, teklifler ciddi bir şekilde incelenmektedir. İlk görüşmelerde birçok kişi ile muhatap olmak zorunda kalınabilir, ancak karar verme sürecinde hiyerarşinin en üst kısmında bulunan kişi son kararı verecektir.

Kontratlar çok ciddi bir biçimde hazırlanmaktadır. Kabul edilen her madde garanti altına alınmaktadır. Ayrıca aynı şekilde kontrat içinde kabul edilen her maddenin yerine getirilmesi beklenmektedir. Alman kültüründe alınan her kural büyük bir ciddiyetle takip edildiğinden, uyulmayan konularda kınanma ile karşı karşıya kalınabilir. Bu yüzden Alman toplumunu şekillendiren kurallara karşı duyarlı ve saygılı olunmasında fayda vardır. Almanlar kararlarını toplantı sırasında verirler, ancak yine de emniyetli bir şekilde davranırlar. Karar bir kez verildikten sonra değişiklikler kolay olmamaktadır.

Öğle yemeği 12.00-13.00 saatleri arasında alınmakta ve iş görüşmeleri için en uygun zaman dilimi olarak düşünülmektedir. Alman iş ortağıyla nasıl bir ilişki içinde olduğuna bağlı olsa da, genellikle işe yönelik kararlar yemek zamanlarında alınmamaktadır. Ayrıca yemek esnasında da iş ile ilgili konuyu Alman ortağın açması beklenmelidir. "Hofbrau" İngiliz barlarının Alman karşılığıdır. Dışarıda ve içeride oturma yeri olan bu barlar genellikle öğlen saatlerinde açılmaktadır. Bu tür yerler iş görüşmeleri sonrası sosyal aktivitelerin devam ettirileceği uygun mekanlar olarak düşünülebilir.

Alman iş kültüründe zamanında bulunmanın önemini asla unutulmamalıdır. 2 veya 3 dakikalık bir gecikme bile kabalık olarak addedilecektir. Randevular önceden ayarlanmalıdır. Elektronik posta ile alınacak bir randevu için en az bir ay, telefonla alınacak bir randevunun ise en az bir veya iki hafta öncesinden alınmasında fayda vardır. Randevuya gecikilecekse, mutlaka önceden aranmasında fayda vardır. İlaveten uygun sebebin de hazırlanması gerekebilir.

Görüşmeler için en uygun zaman dilimi öğleden önce 11.00-13.00 arası olurken, öğleden sonra ise 15.00-17.00 arasındadır. Randevuların Cuma öğleden sonrasına ayarlanmamasına özen gösterilmelidir, çünkü bazı ofisler Cuma günleri 14.00 veya 15.00den sonra kapanabilir. Randevuların saatinin ve yerinin gereksiz bir şekilde değiştirilmesi kabul görmemektedir.

İlk isimler aile üyelerine aittir. İlaveten Alman iş kültüründe yıllarca birlikte çalışılıp da birbirlerinin ilk isimlerini bilmeyen kişilere rastlamak mümkündür. Profesyonel unvanları olmayan kişilere soyadlarının önüne aşağıda verilen unvanları kullanarak hitap edebilirsiniz. Mr. = "Herr" Mrs. (or Ms.) = "Frau". Dr. Martin Meyer yerine "Herr Doctor Meyer" diye de hitap edilebilmektedir.

Almanya'da bulunulan mevsime uygun giyinilmesi tavsiye edilmektedir. Örneğin yazın çok sıcak, kışın ise aşırı derecede soğuk ve rüzgarlı olabilir. Erkek veya kadın giyiminde resmiyet geçerlidir. Erkekler için koyu renk takım ve kravat, bayanlar için de uygun bluz tercih edilmelidir. Alman iş kültüründe giyim oldukça sade bir tutum içindedir. Koyu takımlar, yumuşak renkli kravatlar ve beyaz gömlek normal kıyafetlerdir. İş kıyafetleri içerisinde haki renkli ve resmi olmayan kıyafetler makbul değildir. Bayanlar için de koyu

takım elbise ve beyaz bluzlar normal kıyafetler arasında kabul edilmektedir. Pantolonlu takımlar Alman iş kültüründe yeni kabul görmeye başlamıştır. Ayrıca bayanların çok süslü mücevher takması da hoş karşılanmamaktadır. Havalarda çok sıcak olsa bile, kravat ve takımlarını giymeye devam etmektedirler.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Almanya diplomatik pasaport (kırmızı), üst düzey memurlar için düzenlenen pasaport (yeşil) ve hizmet pasaportu (gri) hamili Türk vatandaşlarına 90 günü geçmemek kaydıyla vize uygulamamaktadır. Bunun dışında Türkiye'den Almanya'ya seyahatlerde turist pasaportları (lacivert) için vize alma zorunluluğu vardır. Vize başvuruları Almanya'nın Türkiye'deki Başkonsolosluklarına yapılmakta, ayrıca iş gezilerinde davet mektubu talep edilmektedir.

Almanya'ya vize başvurusu için randevu sistemi uygulanmakta olup detaylı bilgiler, başvuru için gerekli belgeler ve vize ücretleri için Almanya Federal Cumhuriyeti Büyükelçiliğinin (<http://www.ankara.diplo.de/Vertretung/ankara/tr/Startseite.html>) adresli web sitesinden bilgi alınması mümkündür.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Almanya'da resmi kuruluşlarda mesai saatleri, genelde, hafta içi her gün sabah 08.00den akşam 16.00ya kadardır. Endüstriyel işletmelerin büyük bölümünde ilki 06.00-14.00 saatleri arası ve ikinci ise 14.00-22.00 saatleri arası olmak üzere çift vardiyalı sistem uygulanmaktadır. Bazı büyük işletmelerde üç vardiyalı sistem de uygulanmaktadır (22.00-06.00)

Almanya'da mesai günleri Pazartesi-Cuma arası olmak üzere beş gündür. Çalışma saatleri ise, özellikle kamu kuruluşlarında değişmekte olup, hizmet binalarının giriş kapılarında, el kitaplarında, internet sayfalarında vb. hatırlatılmaktadır. Özel sektörün erken saatte işe başladığı (genellikle sabah 07.00-08.00) ve akşam saat 17.00 civarında mesainin sona erdirildiği görülmektedir.

Almanya'daki tatil günleri için feiertage.net internet sayfasına başvurulabilir.

Kullanılan Lisan

Ülkenin resmi dili Almancadır. Ancak, iş çevrelerinde İngilizce ve Fransızca yaygın kullanım alanı bulmaktadır.

Ulaşım

Türkiye'nin belli başlı merkezlerinden Almanya'ya Türk Hava Yolları (THY) ile Alman Lufthansa Hava Yollarının günlük direkt seferleri bulunmaktadır. THY'nin Lufthansa'ya ortak girişimi olan Sun Express havayolu Almanya'nın başlıca şehirlerinden Türkiye'nin Akdeniz ve Ege'deki turistik bölgelerine tarifeli seferler düzenlemektedir. Ayrıca Pegasus, Öger Türk Tur, Germanwings gibi şirketler de Almanya-Türkiye arasında tarifeli seferler düzenlemektedirler. Almanya'da faaliyet gösteren bazı THY Bürolarının adresleri aşağıdadır:

Turkish Airlines-Berlin

Budapesterstr.28-30, 10787 Berlin

Tel: 0049-30-2624034

Turkish Airlines – Frankfurt

Baseler Str.35-37, 60329 Frankfurt Main

Tel: 0049-69-273 00 720- 21-22-23-24

Turkish Airlines - Düsseldorf

Graf Adolf Str.21, 40212 Düsseldorf

Tel: 0049-211-373 062

Turkish Airlines-Hamburg

Hermannstr. 46, 20095 Hamburg

Tel: 0049-40-325 80 511-13-14-15

Yerel Saat

GMT (Greenwich mean time)ın bir saat ilerisinde, yaz aylarında iki saat ileridedir. Almanya ulusal saati Türkiye saatinin bir saat gerisindedir.

Barınma

Almanya’da bulunulacak şehrin otellerinin aranmasında bir öneri olarak özellikle çok kapsamlı bilgilerin yer aldığı aşağıda iletişim bilgileri verilen Alman Otelciler Birliğinin ve ilgili yerel yönetimler tarafından hazırlanmış olan internet sitelerine girilmesinde yarar görülmektedir.

Alman Otelciler Birliği

(Tel: 0090-30-590 09 969 0, Faks: 590 09 969 9)

www.hotels-deutschland.de

E-posta: geschaeftsstelle@hotelverband.de)

Almanya’nın önde gelen şehirlerinin internet sitelerinin adresleri aşağıda verilmiştir.

Berlin için: www.berlin-tourism.de

Frankfurt için: www.frankfurt-tourism.de

Köln için: www.köln-tourism.de

Hamburg için: www.hamburg-tourism.de

Münih için: www.münchen-tourism.de

Leipzig için: www.leipzig-tourism.de

İklim

Almanya ılıman bir iklime sahiptir.

Almanya’daki tüm şehirlerin hava durumuna ilişkin bilgiler Meteoroloji Kurumunun (Deutscher Wetterdienst) internet adresinden temin edilebilir <http://www.dwd.de> .

KAYNAKLAR

1. Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)
2. Uludağ İhracatçı Birlikleri (www.uib.org.tr)
3. Trademap (www.trademap.org)

YASAL UYARI; Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.